

"ПЕНСИОННОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ" АД

УПФ „ПЕНСИОННОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ“

Финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г.

София 1618, район Овча Купел, бул. Цар Борис III № 136В

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД

"ПЕНСИОННОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ"

31.12.2021 г.

Съдържание	Страница
1. Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица	3
2. . Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица	4
3. Отчет за паричните потоци	5
4. . Пояснителни бележки към финансовия отчет	6

“ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ” АД
УПФ „ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ”
 Финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г.

ОТЧЕТ ЗА НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА
към 31 декември 2021 г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго.

Раздели, групи, статии	Поясни- телни бележки	Година, приключила на 31 декември	
		2021 г.	2020 г.
АКТИВИ			
Инвестиционни имоти	13.6	5 813	6 731
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	13.1, 13.2, 13.3, 13.4, 13.5	153 044	147 761
Парични средства по банкови сметки	14	14 719	5 692
Текущи вземания, свързани с инвестиции и инвестиционни имоти	15	2	147
ОБЩО АКТИВИ		173 578	160 331
ПАСИВИ			
Резерв за гарантиране на минимална доходност	16	142	136
Нетекущи задължения към осигурените лица	17	173 155	159 489
Текущи задължения	18	281	706
ОБЩО ПАСИВИ		173 578	160 331

Пояснителните бележки от стр. 6 до стр. 47 са неразделна част от финансовия отчет.
 Дата: 30.03.2022 г.

Финансовият отчет е одобрен и приет от Съвета на директорите с протоколни решения на 30.03.2022 г. и е подписан от представляващите дружеството.

Съставител на финансовия отчет:
 Красимир Вижев

Изпълнителен директор:
 Адриан Димов

Изпълнителен директор:
 Славейко Гергинов

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 31/03./2022 г.

Росица Гричкова
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 „Одит Корект“ ООД с рег. № 064

Георги Тренчев
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 „ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ“ ООД с рег. № 114

"ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ" АД

УПФ „ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ“

Финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г.

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА

за годината, приключваща на 31 декември 2021

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Раздели, групи, статии	Пояснителни бележки	Година, приключила на 31 декември	
		2021 г.	2020 г.
Приходи от инвестиране на средства на Фонда			
Приходи от дивиденди	19	701	597
Приходи от лихви	20	2 658	2 689
Приходи от преценка на финансови инструменти	21	54 689	55 337
Приходи от преценка и наем на инвестиционни имоти	22	1	1 088
Приходи от операции с чуждестранна валута	21.1.	641	
Всичко приходи		58 690	59 711
Разходи от инвестиране средства на Фонда			
Разходи по операции с финансови инструменти	23	(48 516)	(57 582)
Разходи по операции с чуждестранна валута	24	(496)	(1)
Разходи по преценка на инвестиционни имоти и др. разходи	13.6.	(1 040)	(1 897)
Всичко разходи		(50 052)	(59 480)
Печалба от инвестиране на средствата на Фонда	25	8 638	231
Увеличения, свързани с осигурителни вноски			
Вноски за осигурени лица и лихви от НАП		26 651	24 609
Постъпили суми на лица възобновили осигуряване			15
Постъпили средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове		5 502	6 846
Общо увеличения, свързани с осигурителни вноски		32 153	31 470
Намаления, свързани с осигурителни вноски			
Изплатени средства на осигурени лица и техни наследници		(375)	(234)
Преведени суми на лица, преминали в други пенсионни фондове		(22 660)	(19 966)
Средства на лица променили осигуряването си по реда на СО		(1 809)	(1 139)
Прехвърлени средства към ФРП		(25)	-
Удръжки и такси от осигурителните вноски за ПОД		(2 250)	(2 051)
Общо намаления, свързани с осигурителни вноски		(27 119)	(23 390)
Изменение на нетните активи на разположение на осигурените лица		13 672	8 311
Нетни активи на разположение на осиг. лица в началото на периода		159 625	151 314
Нетни активи на разположение на осиг. лица в края на периода		173 297	159 625
Индивидуални партиди		173 155	159 489
Резерв за гарантиране на минимална доходност		142	136

Пояснителните бележки от стр. 6 до стр. 47 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата: 30.03.2022 г.

Финансовият отчет е одобрен и приет от Съвета на директорите с протоколни решения на 30.03.2022 г. и е подписан от представляващите дружеството.

Съставител на финансовия отчет:
Красимир Викал

Изпълнителен директор:
Адриан Димов

Изпълнителен директор:
Славейко Гергинов

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 31/03./2022 г.

Росица Тричкова
Регистриран одитор, одиторски за обикта
„Одит Корект“ ООД с рег. № 064

Георги Тренчев
Регистриран одитор, одиторски за обикта
„ЕКОВИС-ОДИТ БЪЛГАРИЯ“ ООД с рег. № 114

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, приключваща на 31 декември 2021

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Наименование на паричните потоци	Година, приключила на 31 декември	
	2021 г.	2020 г.
А. Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления, свързани с осигурените лица	26 651	24 609
Плащания, свързани с осигурените лица	(375)	(234)
Парични потоци към Фонда за разсрочени плащания	(25)	-
Постъпления от други пенсионни фондове	5 502	6 846
Плащания към други пенсионни фондове	(22 660)	(19 966)
Постъпления, получени от НОИ	-	15
Плащания към НОИ	(2 081)	(1 093)
Парични потоци от пенсионноосигурителното дружество	4	2
Парични потоци към пенсионно осигурителното дружество	(2 245)	(2 081)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	4 771	8 098
Б. Парични потоци от инвестиционна дейност		
Парични потоци от получени дивиденди	701	-
Парични потоци от получени лихви	2 669	-
Парични потоци от платени лихви	-	(3)
Постъпления от сделки с инвестиции	17 783	20 147
Плащания по сделки с инвестиции	(16 886)	(27 507)
Постъпления от сделки, свързани с инвестиционни имоти	135	556
Плащания по сделки, свързани с инвестиционни имоти	(291)	(2 731)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	4 111	(9 538)
Печалба/Загуба от валутна преоценка на парични средства	145	(1)
В. Изменение на паричните потоци през периода	9 027	(1 441)
Г. Парични средства в началото на периода	5 692	7 133
Д. Парични средства в края на периода	14 719	5 692

Пояснителните бележки от стр. 6 до стр. 47 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата: 30.03.2022 г.

Финансовият отчет е одобрен и приет от Съвета на директорите с протоколни решения на 30.03.2022 г. и е подписан от представляващите дружеството.

Съставител на финансовия отчет:
 Красимир Вилка

Изпълнителен директор:
 Адриан Димов

Изпълнителен директор:
 Станиславо Гергинов

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 31/03/2022 г.

Росица Тринкова
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 „ОДИТ КОРЕКТ“ ООД с рег. № 064

Георги Тренев
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 „ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ“ ООД с рег. № 114

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Описание на дейността и управление на фонда

Настоящото описание на дейността на Универсален пенсионен фонд (УПФ) "Пенсионноосигурителен институт" представлява обща информация. Подробна информация е представена в осигурителните договори и Правилника за организацията и дейността на фонда. УПФ "Пенсионноосигурителен институт" е самостоятелно юридическо лице, вписано в СГС на 16.09.2008 г., ф.д № 638/2008 г. с единен идентификационен код по БУЛСТАТ 175554107. УПФ "Пенсионноосигурителен институт" (Фонда) функционира на база на одобрен от Управление "Осигурителен надзор" при Комисията за финансов надзор (КФН) Правилник за организацията и дейността на фонда.

Фондът е създаден за неопределен срок. Той не отговаря с активите си за задълженията и за загубите на пенсионноосигурителното дружество, което го управлява и представлява. Фондът няма служители.

Съгласно решение на КФН №1098-УПФ/25.08.2008 г. УПФ "Пенсионноосигурителен институт" се управлява и представлява от "Пенсионноосигурителен институт" АД. "Пенсионноосигурителен институт" АД е самостоятелно юридическо лице, вписано в търговския регистър, воден от Агенцията по вписванията на 24.04.2008 г. с единен идентификационен код 200098313, с лицензия за извършване на дейност по допълнителното пенсионно осигуряване № 03-ПОД/28.02.2008 г.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване в универсален пенсионен фонд обхваща лицата, родени след 31.12.1959 г., ако са осигурени по част първа от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Това е дейност по набирането на задължителни пенсионноосигурителни вноски, управление на средствата и изплащане на допълнителна пожизнена пенсия за старост. Вноските в полза на осигуряваните лица във Фонда са за сметка на осигурителите и осигурените лица. Размерът на осигурителните вноски и разпределението на вноските между осигурителите и осигурените лица се определя ежегодно със Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване. Осигурителните вноски се събират от Националната агенция за приходите (НАП) и се превеждат във Фонда по ред и начин, определени в КСО. Взаимоотношенията между НАП и пенсионното дружество са уредени с договор.

Осигуряването за лична допълнителна пожизнена пенсия за старост в УПФ „Пенсионноосигурителен институт“ се извършва въз основа на договор, сключен между Фонда и осигурените лица за участие във Фонда - при избор на универсален пенсионен фонд от осигуреното лице, както и в резултат на служебно разпределение, осъществени по начин и ред, определени от Националната агенция за приходите и Комисията за финансов надзор. Покритите рискове са старост и смърт. Осигурителните договори да безсрочни.

Осигурителният договор се прекратява в следните случаи:

1. при прехвърляне на средствата, въз основа на подадено заявление от осигуреното лице за промяна на участие и за прехвърляне на натрупаните средства по индивидуалната партида и сключен договор с друго пенсионноосигурително дружество;

2. при прехвърляне на средства по индивидуалната партида на осигуреното лице в Държавния фонд за гарантиране устойчивост на пенсионната система въз основа на подадено заявление

за промяна на осигуряването от универсален пенсионен фонд във фонд "Пенсии", съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" на държавното обществено осигуряване;

3. при смърт на осигуреното лице след представяне на смъртен акт;

4. при сключване на пенсионен договор или договор за разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида;

5. при еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида на осигурено лице, което е придобило право на допълнителна пожизнена пенсия за старост, когато средствата са недостатъчни за отпускането на допълнителна пожизнена пенсия за старост и се изплащат еднократно или разсрочено съгласно условията на чл. 167а от КСО;

6. при прехвърляне на средствата по индивидуалната партида в универсалния пенсионен фонд в пенсионните схеми на Европейския съюз и в пенсионните схеми на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка, съгласно съответните разпоредби от КСО.

Осигуряването в УПФ „Пенсионноосигурителен институт“ дава правото на лична пожизнена пенсия, която се получава отделно и независимо от пенсията от Държавно обществено осигуряване по Част първа на КСО и от допълнителната доброволна пенсия по реда на Част Втора, дял Втори от КСО.

В параграф 9 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2021 г. са определени допълнителни права на осигурените лица в УПФ, а именно:

- Лицата, на които до 30 юни 2021 г. включително остават по-малко от 5 години до навършване на възрастта им по чл. 68, ал. 1 и на които не е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст, могат еднократно, в срок до 30 юни 2021 г., да упражнят правото на избор по чл. 4б за промяна на осигуряването им от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ на държавното обществено осигуряване по реда на наредбата по чл. 179, ал. 3 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;

Лицата, на които е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст с начална дата до 31 декември 2020 г. включително, с намален индивидуален коефициент съгласно чл. 70, ал. 10, имат право в срок до 30 юни 2021 г. да поискат преизчисляването ѝ без намаление на индивидуалния коефициент, ако прехвърлят средствата от индивидуалната си партида в универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ на държавното обществено осигуряване.

Право на придобиване на лична допълнителна пенсия за старост от универсален пенсионен фонд възниква, когато лицето придобие право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на чл. 68, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) или 5 години преди навършване на възрастта за получаване на пенсия от Държавното обществено осигуряване по желание на осигуреното лице, при положение, че натрупаните средства по индивидуалната партида позволяват отпускането на такава пенсия в размер не по малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1-3 от КСО.

1.1. Осигуряването във Фонда дава право :

Осигурените лица във УПФ имат право на следните видове пожизнена пенсия:

1. пожизнена пенсия без допълнителни условия, при която покритите рискове са биометричен – преживяване и инвестиционен риск;
2. пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане, при която покритите рискове са биометрични – преживяване и риск от смърт по време на гарантирания период, както и инвестиционен риск. Периодът на гарантирано изплащане на пенсията може да бъде от две до 10 години в зависимост от избора на осигуреното лице;
3. пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст, при която покритите рискове са биометрични – преживяване и риск от смърт по време на периода на разсроченото плащане, както и инвестиционен риск.

За получаване на допълнителна пожизнена пенсия за старост се сключва пенсионен договор в писмена форма между пенсионноосигурителното дружество и осигурено лице, за което дружеството е издало разпореждане.

Плащанията на различните видове пенсии чрез специално регистриран от КФН фонд – Фонд за изплащане на пожизнени пенсии могат да бъдат обобщени по следния начин:

1. Плащанията по допълнителната пожизнена пенсия за старост без допълнителни условия са ежемесечни, извършват се пожизнено и са дължими на пенсионера до неговата смърт. Първоначалният размер на пенсията се определя въз основа на средствата по индивидуалната партида, допълнена при необходимост със средства от резерва за гарантиране на brutния размер на вноските. Пенсията е гарантирана до размер, определен с използването на база brutни вноски или на база индивидуална осигурителна партида с прилагане на рисков коефициент при желание на лицето.

2. Периодичността на плащанията по допълнителна пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане е ежемесечна. Срокът на плащанията по допълнителна пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане е пожизнен. Първоначалният размер на пенсията се определя въз основа на средствата по индивидуалната партида, допълнена при необходимост със средства от резерва за гарантиране на brutния размер на вноските. Пенсията е гарантирана до размер, определен с използването на база brutни вноски или на база индивидуална осигурителна партида с прилагане на рисков коефициент при желание на лицето.

3. Периодичността на плащанията по допълнителна пожизнена пенсия за старост, включваща разсрочено изплащане е ежемесечна, а срок на плащанията по допълнителна пожизнена пенсия за старост, включваща разсрочено изплащане е пожизнен. Плащането (договорената пенсия вкл. и разсрочено плащане) е дължимо до изтичане на периода на разсрочване, като след този период плащането се редуцира до размера на договорената пенсия и продължава да се изплаща до смъртта на пенсионера. Първоначалният размер на пенсията се определя въз основа на средствата по индивидуалната партида, допълнена при необходимост със средства от резерва за гарантиране на brutния размер на вноските. Пенсията е гарантирана до размер, определен с използването на база brutни вноски или на база индивидуална осигурителна партида с прилагане на рисков коефициент при желание на лицето.

За извършване на плащанията е необходимо издадено разпореждане от пенсионноосигурителното дружество, сключен пенсионен договор между пенсионера и пенсионното дружество, както и изрично посочени банкови детайли от страна на пенсионера.

Осигуреното лице, пенсионер или техните наследници имат право на еднократно или разсрочено изплащане на средствата по индивидуалната партида в следните случаи:

1. Когато осигуреното лице е достигнало възрастта по чл. 167, ал. 1 или ал. 2 от КСО и средствата по индивидуалната му партида, включително след допълване по реда на чл. 131, ал. 2 – 5 от КСО, са недостатъчни за отпускането на допълнителна пожизнена пенсия за старост в размера по чл. 167, ал. 3 от КСО, но надвишават трикратния размер на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към датата на определяне на стойността на средствата по неговата индивидуална партида. Тогава осигуреното лице има право да получи средствата по индивидуалната си партида разсрочено;

2. Когато размерът на средствата по индивидуалната партида е по-малък от трикратния размер на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО, включително след допълване по чл. 167а, ал. 3 от КСО. Тогава средствата по индивидуалната партида на лицето му се изплащат еднократно;

3. Наследниците на починало осигурено лице и на пенсионер при условията на чл. 170 от КСО, а именно: а) при смърт на осигурено лице средствата по индивидуалната му партида се изплащат еднократно или разсрочено на наследниците му по закон при съответно прилагане на чл. 3, чл. 4, ал. 1 и чл. 5 - 10а от Закона за наследството; б) при смърт на пенсионер с допълнителна пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане преди изтичане на периода на гарантирано изплащане на наследниците по б. „а“ се изплаща еднократно настоящата стойност на дължимите му плащания до края на периода на гарантирано изплащане; в) при смърт на пенсионер с допълнителна пожизнена пенсия за старост, включваща разсрочено изплащане по време на разсроченото изплащане на наследниците по б. „а“ се изплаща еднократно сума, възлизаща на настоящата стойност на разсрочените плащания, дължими след смъртта му съгласно предвидения план за разсрочено изплащане в договора с починалия; г) при смърт на лице, получаващо разсрочено плащане по чл. 167а, ал. 1 от КСО, на наследниците по б. „а“ се изплаща еднократно остатъкът от дължимите плащания на починалия.

Осигуреното лице има право на еднократно или разсрочено изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната му партида, при трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто.

Разсроченото изплащане се извършва от Фонд за разсрочено плащане въз основа на писмено заявление по образец на дружеството, подадено от лицата имащи право на разсрочени плащания и от техните наследници или от упълномощено от тях лице, с нотариално заверено изрично пълномощно.

Сумите, получени от УПФ не подлежат на облагане по Закона за данъците върху доходите на физическите лица

1.2. Инвестиране на средствата на Фонда

Основна цел на инвестиционната политика на УПФ "Пенсионноосигурителен институт" е запазване на стойността на натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица и пенсионерите и увеличаване на тези средства в реално изражение, чрез дългосрочно формиране на капитал и доход от управлението на неговите нетни активи при обосновано и относително ниско поемане на риск.

В КСО са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността и в съответствие с изискванията на КСО, пенсионноосигурителното дружество, управляващо Фонда има сключен договор за попечителски услуги с банка-попечител – „УниКредит Булбанк АД, която съхранява всички

активи на Фонда. Пенсионното дружество има и сключени договори с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа при управлението на нетните активи на Фонда.

Активите на Фонда се инвестират съобразно предвидените в КСО и ограниченията за всяка инвестиция.

Доходът, реализиран от инвестирането на средствата на Фонда, се разпределя по индивидуалните партии на осигурените лица пропорционално на техния дял в общо нетните активи на Фонда, в съответствие с нормативните изисквания.

1.3. Осигурителни плащания

Размерът на допълнителните пожизнени пенсии за старост на които осигурените лица във Фонда има право при спазване на нормативните условия за това, се изчисляват на база:

- натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице;
- биометричните таблици, одобрени от заместник-председателя на КФН;
- техническия лихвен процент, който се определя и изменя от Съвета на директорите на дружеството и се одобрява от заместник-председателя на КФН.

2. База за изготвяне на финансовите отчети и промени в счетоводната политика

Основните счетоводни политики при изготвянето на финансови отчети на Фонда са оповестени по-долу. Тези политики са последователно прилагани, освен ако изрично не е упоменато друго.

2.1. База за изготвяне на финансовите отчети

Годишният финансов отчет на УПФ „Пенсионноосигурителен институт” е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет включва отчет за промените в нетните активи на осигурените лица, отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица, отчет за паричните потоци и пояснителни приложения към него.

Финансовият отчет е изготвен на база на историческата цена с изключение на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата и инвестиционния имот, представен по справедлива стойност в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева, включително сравнителната информация за 2020 г., освен ако не е посочено друго.

Фондът представя обичайно сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират и/или

преизчисляват, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

През отчетния период Фонда отчита увеличение на нетните активи в размер на 173 297 хил. лева в резултат на увеличение на паричните потоци от осигуровки, въпреки намалението на броя на осигурените лица спрямо предходната 2020 г.

В допълнение, ръководството на пенсионноосигурителното дружество отчита, че през 2021 г. влиянието на продължаващата пандемия от Covid-19 може да се обобщи в следното: динамичен финансов пазар не само в България, но и в световен мащаб; запазване на положителните тенденции от края на 2020 г. в търсенето и предлагането на имотния пазар в страната; стартирано възстановяване на бизнеса в световен аспект независимо от нарушените вериги на доставки за някои бизнеси; увеличено търсене на работна сила; нормализиране на паричните потоци от осигурителни вноски за по-голяма част от осигурените лица в страната, както и значителни промени в нормативната уредба за допълнителното пенсионно осигуряване в страната.

В същото време през първите месеци на 2022 г. развитието на епидемията от Covid-19 продължава да е динамично и трудно предвидимо, а независимите пазарни източници и наблюденията на ръководството на пенсионното дружество сочат като допълнителни заплахи - общото забавяне на икономическия растеж поради нарастване на инфлацията и проблема с енергийната обезпеченост на бизнеса и домакинствата на национално, европейско и световно ниво, наред с новата ескалация в разпространението на различни варианти на корона вируса. Допълнително от 24.02.2022 г. започна военния конфликт между Русия и Украйна, който за кратко време успя да ускори още повече инфлацията и икономическата несигурност в страната и в ЕС.

Вероятните ефекти от влиянието на горепосочените фактори върху финансовото състояние и финансовите резултати на Фонда са отчетени в бюджета на пенсионното дружество за следващия отчетен период, в който са отразени настоящите и очаквани фактори/условия на икономическата среда. В този смисъл към датата на съставяне и одобрение на настоящия годишен финансов отчет ръководството на пенсионното дружество не счита, че Фонда е изложен на съществен риск от продължаващото развитие на епидемията. Независимо от това, по своята природа последното остава непредвидимо с точност и ръководството на пенсионното дружество ще продължи да следи на текуща основа развитието на ситуацията с оглед навременното идентифициране на реални и потенциални отрицателни ефекти, като предприема всички възможни стъпки за ограничаване на тяхното въздействие. Същевременно поради голямата непредсказуемост в развитието на ситуацията в Украйна, независимо от проявените вече първи признаци на голяма волатилност на финансовите пазари, на този етап ръководството на Фонда не е в състояние да измери и оцени евентуалния негативен ефект върху неговите нетни активи и доходност, независимо че не разполага с книга, чийто емитенти са от воюващите страни.

В тези условия ръководството на пенсионното дружество извърши анализ и преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще и като са взети предвид доколкото е възможно очакваните негативни ефекти от развитието на военния

конфликт, наред с продължаващото въздействие на пандемията от коронавирус и останалите изброени по-горе икономически и пазарни фактори.

След извършения анализ на дейността, ръководството на пенсионното дружество продължава да счита, че Фонда има достатъчно ресурс, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и съответно да продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на своите финансови отчети.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО изисква от ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания/ предположения, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Въпреки, че тези оценки и предположения се базират на най-точната преценка на текущите събития от страна на ръководството, действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането се отнася само за този период или проспективно – ако преразглеждането ѝ оказва влияние както върху текущия, така и върху бъдещи отчетни периоди.

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценка на несигурността и критични допускания, при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху признатите суми във финансовия отчет, се съдържат в оповестителните бележки за оценка на справедливата стойност, инвестиционния имот и оценяването на финансовите инструменти.

2.2. Промени в счетоводната политика

2.2.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2021 г.

Фондът прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения, които са влезли в сила тази година и са както следва:

Изменения в МСФО 4 Застрахователни договори - отлагане на МСФО 9 в сила от 1 януари 2021, приети от ЕС.

Измененията доведоха до отлагане на датата на първоначално прилагане на МСФО 17 с две години, т.е. за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2023 г. и промяна във фиксираната дата на изтичане на временното освобождаване в МСФО 4 Застрахователни договори от прилагането на МСФО 9 Финансови инструменти, така че дружествата да бъдат задължени да прилагат МСФО 9 за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2023 г.

Този стандарт не е приложим за Фонда.

Изменения в МСФО 9, МСС 39, МСФО 4, МСФО 7 и МСФО 16 Реформа на референтните лихвени проценти – Фаза 2 в сила от 1 януари 2021 г., приети от ЕС

Измененията включват елементи, които засягат финансовото отчитане след реформата на референтния лихвен процент, включително замяната му с алтернативни референтни лихвени проценти.

Изменения на МСФО 16 Лизинг: Намаления на наемите, свързани с Covid-19 след 30 юни 2021 г., в сила от 1 април 2021 г., приет от ЕС

Изменението предоставя на лизингополучателите възможност за освобождаване от необходимостта да третират свързаната с Covid-19 отстъпка в наема като модификация на лизинговия договор при наличие на няколко кумулативни условия. Неговото действие е до 30 юни 2022 г.

2.2.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2021 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда. Ръководството очаква всички стандарти и изменения, които засягат дейността на Фонда, да бъдат приети в неговата счетоводна политика през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Фонда, е представена по-долу;

Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

- МСФО 3 Бизнес комбинации – извършена е актуализация на препратките към Концептуалната рамка с изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации.
- МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – изменение на стандарта по отношение на „Приходи преди привеждането на актива в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация“. Забранява се приспадането от стойността на даден имот, машини и съоръжения на всякакви приходи от продажба на произведена продукция, преди привеждането на този актив в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството. Вместо това предприятията признават приходите от продажбата на продукция и разходите за производството ѝ в печалбата или загубата.
- МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи – изменението касае промени в обременяващите договори. Разходите за изпълнение на договор се прецизират, като се уточнява, че „разходите за изпълнение на договор“ включват „разходите, които са пряко свързани с договора“. Разходите, които са пряко свързани с договор, могат да бъдат или допълнителни разходи за изпълнението на този договор, или разпределение на други разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договорите.

Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

- МСФО 1 Прилагане за първи път на международните стандарти за финансово отчитане - Изменението позволява на дъщерно дружество, което прилага параграф Г16 (а) от МСФО 1, да оценява кумулативни разлики при прилагане за пръв път на МСФО, като използва стойностите, отчетени в консолидираните отчети от неговото предприятие майка, въз основа на датата на преминаване към МСФО на предприятието майка.
- МСФО 9 Финансови инструменти - Изменението изяснява кои такси включва предприятието, когато прилага теста „10%“ в параграф Б3.3.6 от МСФО 9 при оценка дали да отпише финансов пасив. Предприятието включва само такси, платени или получени между предприятието-кредитополучател, и заемодателя, включително такси, платени или получени или от предприятието, или от заемодателя, от името на другия.
- МСФО 16 Лизинг - Изменението на МСФО 16 премахва от илюстративните примери този пример за възстановяването от лизингодателя на подобрения на наети активи, за да се елиминира всяко потенциално объркване относно третирането на стимулите за лизинг, които могат да възникнат поради начина, по който стимулите за лизинг са илюстрирани в този пример.

- МСС 41 Земеделие - Изменението премахва изискването в параграф 22 от МСС 41 да се изключват данъчните парични потоци при измерване на справедливата стойност на биологичен актив, използвайки метода на настоящата стойност. Това изменение ще осигури съответствие с изискванията на МСФО 13.

МСФО 17 „Застрахователни договори” в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС

МСФО 17 замества МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква прилагането на модел за текущо оценяване, съгласно който преценките се преразглеждат през всеки отчетен период.

Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и на основните показатели на всички дружества, които издават застрахователни договори. Този стандарт не е приложим за Фонда.

2.2.3. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не са приети от ЕС

Ръководството на Фонда счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), но все още не са одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно, не са взети предвид при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила ще зависят от решенията за одобрение за прилагане на Европейската комисия.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС

Измененията в класификацията на пасивите като текущи или нетекущи засягат само представянето на пасивите в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица - не и размера или момента на признаване на активи, пасиви, приходи или разходи или информацията, която дружествата оповестяват за тези елементи.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС

От предприятията се изисква да оповестяват съществената информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на предприятието се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети.

Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки, в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС

Изменението въвежда дефиниция за счетоводни приблизителни оценки, както и включва други изменения към МСС 8, които предоставят възможност на дружествата за по-ясно разграничаване на промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични трансакции в сила от 1 януари 2023 г. все още не са приети от ЕС

Предприятията трябва да прилагат изменението за трансакциите, които възникват на или след началото на най-скорошния представен сравнителен период, като още в началото на най-близкия сравнителен период, признава отсрочени данъци за всички временни разлики свързани с лизингови договори и задължения за извеждане от експлоатация и признава

кумулятивния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба или друг компонент на собствения капитал.

Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС.

Измененията касаят оповестяването на сравнителната информация относно финансовите активи, представена при първоначалното прилагане на МСФО 17. Измененията имат за цел да помогнат на дружествата да избегнат временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори и следователно да подобрят полезността на сравнителната информация за потребителите на финансовите отчети.

МСФО 17 и МСФО 9 Финансови инструменти имат различни изисквания за преход. За някои застрахователи тези разлики могат да доведат до временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори в сравнителната информация, която те представят във финансовите си отчети, когато прилагат МСФО 17 и МСФО 9 за първи път.

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” позволява на дружества, прилагащи за първи път МСФО, да продължат признаването на суми, свързани с регулирани цени в съответствие с изискванията на тяхната предишна счетоводна база.

Фондът очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху неговия финансов отчет в периода на първоначалното им прилагане.

2.3. Действащо предприятие

Финансовият отчет за периода, приключващ на 31 декември 2021 г., е изготвен на принципа на действащо предприятие, който предполага, че Фонда ще продължи дейността си в обозримо бъдеще.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството на пенсионното дружество е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще - общото забавяне на икономическия растеж поради нарастване на инфлацията и проблема с енергийната обезпеченост на бизнеса и домакинствата на национално и, европейско ниво, наред с новата ескалация в разпространението на различни варианти на корона вируса, както и на военния конфликт между Русия и Украйна, както и на бюджета на пенсионното дружество за следващия отчетен период, в който са отразени доколкото е възможно настоящите и очаквани фактори/условия на икономическата среда.

След извършения преглед на дейността на Фонда, ръководството на пенсионното дружество продължава да счита, че Фонда има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на настоящия финансов отчет.

2.4 Функционална валута и валута на представяне

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми във финансовия отчет са представени в хиляди лева, включително сравнителната информация за 2020 г. в него, освен ако не е посочено друго.

2.5. Сравнителна информация

Фондът представя обичайно сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират и/или преизчисляват, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Представянето и класификацията на статиите във финансовите отчети се запазват през различните отчетни периоди, за да се осигури съпоставимост на сравнителната информация. Промяна на сравнителната информация във финансовите отчети се прави, ако е налице един от следните фактори:

- В резултат на настъпила значителна промяна в характера на дейността на Фонда или при преглед на финансовите отчети, Ръководството определи, че друго представяне или класификация ще бъдат по-подходящи;
- Даден МСФО изисква промяна в представянето;
- Корекция на грешка в предходен период;
- Промяна на счетоводната политика.

При наличие на някой от тези фактори, сравнителните данни за всеки от отчетните периоди се променят, за да се постигне съпоставимост на информацията.

2.6 Чуждестранна валута

Операциите в чуждестранна валута, т.е. операциите, деноминирани във валута различна от лева, който е функционалната валута на Фонда, се отчитат по обменния курс, валиден в деня на сделката. Печалбите и загубите от курсови разлики, възникнали при извършването на такива сделки и от преоценката на парични позиции, деноминирани в чуждестранна валута към края на отчетния период, се включват в резултата за този период. Паричните позиции, деноминирани в чуждестранна валута се преизчисляват във функционалната валута по обменния курс на БНБ към отчетната дата. Паричните активи и пасиви, деноминирани във валута, са оценени в лева по официалния курс на БНБ както следва:

Валута	31.12.2021	31.12.2020
EUR*	1.95583	1.95583
USD	1.72685	1.59386

* фиксиран курс в съответствие със Закона за Българска Народна Банка

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (сетълмента). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

3. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на този финансов отчет, ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Действителните

резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати. Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава проспективно. Значимите преценки и предположения на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Фонда, които оказват най-съществено влияние върху финансовия отчет, са свързани с определяне на:

3.1. справедливата стойност на финансовите активи, отчитани по ССПЗ

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество.

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване на основен (или най-изгоден) пазар при текущи пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е продажна цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна или определена чрез друг метод за остойностяване.

Справедливата стойност е изходна цена и се базира на предположението, че продажбата на финансовия инструмент ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или при липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Съответно както основния, така и най-изгодния пазар са такива пазари, до които Фондът задължително има достъп.

Активите и пасивите на Фонда се оценяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. За тези активи и пасиви, както и за активите и пасивите, за които се изисква оповестяване на оценената справедлива стойност Фондът оповестява нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

При прилагане на техники за оценяване ръководството на Фонда използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Фонда използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котирани цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни различни от котирани цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни

данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Фондът приоритетно използва обявени цени на активен пазар за определяне на справедливата стойност на даден актив. Активен пазар е този, на който сделките за даден актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че се осигурява непрекъсната ценова информация. При малка или никаква активност на пазара или при невъзможност да се използват наблюдаеми данни се използват други способи за оценка, които да се базират колкото е възможно на наблюдаеми данни.

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

Фондът признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната.

При невъзможност да се определи справедливата стойност чрез използване на цени на активен пазар, Фондът прилага методи за остойносттаване използващи максимално наблюдаеми данни и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите такива. Фондът прилага основно следните методи, с цел надеждно определяне на справедливата стойност на финансовия инструмент: метод на дисконтираните парични потоци; метод на съотношението цена-печалба на дружества аналози, както и други методи, определени в Правилата за оценка на активите и пасивите на Фонда.

Данните за различните оценителски техники/методи представят пазарните очаквания и измервания за факторите – риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент. Методите за остойносттаване, използвани за оценяване на справедливата стойност, се прилагат последователно.

Всички печалби и загуби, възникнали в резултат на промени в справедливата стойност на финансовите активи, отчетни по справедлива стойност през печалбата или загубата, се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, на ежедневна база.

Таблицата по-долу показва балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, включително нивата им в йерархията на справедливите стойности.

31 декември 2021	Балансова стойност		Справедлива стойност		
	Определени по справедлива стойност	Определени по амортиз. стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво3
Финансови активи					
Ценни книжа	145 744		145 744		
Инвестиционен имот	5 813			-	5 813
Влогове	-	7 300			
Текущи вземания	-	2		-	-
Пари и парични еквиваленти	-	14 719		-	-
	151 557	22 021	145 744	-	5 813

Финансови пасиви					
Нетекущи задължения към осиг.лица	173 155	-	-	-	-
Текущи задължения	281	-	-	-	-
	173 436	-	-	-	-

31 декември 2020

	Балансова стойност		Справедлива стойност		
	Определени по справедлива стойност	Определени по амортизирана стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Финансови активи					
Ценни книжа	132 973	-	132 973	-	-
Инвестиционен имот	6 731	-	-	-	6 731
Влогове	-	14 788	-	-	-
Текущи вземания	-	147	-	-	-
Пари и парични еквиваленти	-	5 692	-	-	-
	139 704	20 627	132 973	-	6 731
Финансови пасиви					
Нетекущи задължения към осиг.лица	159 489	-	-	-	-
Текущи задължения	706	-	-	-	-
	160 195	-	-	-	-

3.2. определянето на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за вземанията и паричните средства

Политиката на Фонда по отношение на преценки и предположения, свързани с ОКЗ е подробно оповестена по-долу.

4. Основни елементи на счетоводната политика

4.1. Финансови инструменти

4.1.1. Финансови активи

Класификация

Съгласно МСФО 9, след първоначалното им признаване финансовите активи се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход. Класификацията се базира на два критерия: бизнес модела за управление на активите на Фонда и дали договорните парични потоци от инструмента представляват само плащания на главница и лихва по непогасената сума на главницата.

Оценката на бизнес модела на Фонда е извършена към датата на първоначалното прилагане на МСФО 9 - 1 януари 2018 г. Бизнес моделът на Фонда за управление на финансовите активи се

определя от начина, по който той управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете.

Във връзка с горното, бизнес модела на Фонда е, че финансовите активи не се държат нито за събиране на договорни парични потоци, нито за събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи.

Оценката дали договорните парични потоци по финансовите инструменти се състоят само от главница и лихва се прави въз основа на фактите и обстоятелствата към първоначалното признаване на активите.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на уреждане на сделката, т.е. на датата на сетълмента.

Инвестиции, отчитани по ССПЗ

Финансовите активи в инвестиционния портфейл на УПФ “Пенсионноосигурителен институт” представляват инвестирани парични средства в държавни ценни книжа, чуждестранни ценни книжа, акции и права, акции на акционерни дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), дялове, издадени от Колективни Инвестиционни Схеми (КИС), банкови влогове и парични средства и парични еквиваленти.

Тази категория финансови активи е най-съществена за Фонда. Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търговия и финансови активи, определени при първоначалното им признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или финансови активи, които задължително се изисква да бъдат оценявани по справедлива стойност. Финансовите активи се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел продажба или повторно придобиване в кратък срок. Финансови активи с парични потоци, които не представляват единствено плащания по главницата и лихвата, се класифицират и оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, независимо от бизнес модела. Независимо от критериите за дълговите инструменти, които следва да бъдат класифицирани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, дълговите инструменти могат да бъдат определени като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване, ако така се елиминира или се намалява съществено счетоводното несъответствие.

Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата се отнасят в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица по справедлива стойност, като нетните промени в справедливата стойност се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица

Тази категория включва основно регистрирани за търговия на регулиран пазар капиталови и дългови инструменти. Дивидентите по такива капиталови инструменти също се признават като финансови приходи в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, когато бъде установено правото за получаване на плащането за тях.

Вземания, отчитани по амортизирана стойност

Вземания, възникнали първоначално във Фонда, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани или определяеми плащания, които не се търгуват на активен пазар. За да бъде класифициран и оценяват по амортизирана стойност финансовият актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата" по неиздължената сума на главницата.

Като текущи вземания се класифицират вземанията в срок до 12 месеца от тяхното възникване. Краткосрочните вземания без определен лихвен процент или доход се оценяват по себестойност в момента на тяхното възникване. Краткосрочните вземания с определен лихвен процент или доход се оценяват по себестойност, увеличена с полагащата се съгласно договора натрупана лихва или доход.

Парични средства по банкови сметки

Фондът отчита като парични средства налични суми в брой, както и сумите по разплащателни сметки в банки или по депозити с оригинален срок до три месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са леснообръщаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им. Като парични средства се представят и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за Фонда, съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

Банковите влогове, парите на каса и паричните средства по разплащателни сметки се оценяват както следва:

- банковите влогове – по номиналната им стойност и натрупаната лихва към датата, за която се отнася оценката;
- парите на каса – по номинална стойност;
- паричните средства по разплащателни сметки – по номинална стойност.

Признаване и оценяване на финансови активи

При първоначалното придобиване на инвестиции, отчитани по ССПЗ оценката се извършва по цена на придобиване, а при последващо оценяване - по съответния ред и начин, определен в Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партии (Наредба №9 на КФН), при спазване на Закона за счетоводството и на МСФО приети от ЕС.

Разликите от преоценените стойности на инвестициите, отчитани по ССПЗ се отразяват текущо като приходи или разходи. Всички притежавани от Фонда инвестиции, отчитани по ССПЗ се класифицират като финансови активи, държани за търгуване и се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, съгласно МСФО 9.

След първоначално признаване всички финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата се оценяват по справедливата им стойност, с изключение на онези инструменти, за които няма пазарни котировки на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Пазарът се счита за активен, ако сделките за този актив, респ. пасив се извършват с достатъчно честота и обем, така че да осигуряват непрекъсната ценова информация.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. В случай, че такива котировки не съществуват, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда. Оценъчните методи при липса на активен пазар за съответния финансов актив или финансов пасив представляват ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за дружеството, респ. за фонда оценки, както и включва всички фактори, които участниците в пазара биха

взели предвид при определянето на цената. Входящите данни при оценъчните техники представят пазарните очаквания и измервания за факторите за риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент.

При невъзможност да се приложи реда и начините за оценка по Наредба № 9 последващата оценка може да се извърши при спазване на принципа на предпазливостта по надлежно и подробно мотивирани и документирани от пенсионноосигурителното дружество методи, които са общопризнати на финансовите пазари, съгласно Наредба № 9. Същите обаче следва да са в съответствие с МСФО 9.

По изключение, когато получената по реда на тази Наредба оценка е в явно противоречие с принципа на предпазливостта, Фонда може да използва определената по реда на наредбата цена за предходния работен ден.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност през печалба или загуба се признават първоначално по тяхната справедлива стойност за която се приема цената им на придобиване без разходите по осъществяване на сделката. Те се признават при възникването им в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Последващата оценка на тези активи е по тяхната справедлива стойност.

Вземанията първоначално се признават по тяхната справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване. Последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ефективния лихвен процент (ЕЛП). Амортизацията по ЕЛП се включва в печалбата или загубата за текущия период.

Финансовите активи по амортизирана стойност на Фонда включват вземанията, свързани с инвестиции и другите текущи вземания.

Краткосрочните вземания без определен лихвен процент или доход се оценяват по себестойност в момента на тяхното възникване. Краткосрочните вземания с определен лихвен процент или доход се оценяват по себестойност, увеличена с полагащата се съгласно договора натрупана лихва или доход.

Обезценка

МСФО 9 изисква от Фонда да признава провизия за очакваните кредитни загуби за всички финансови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Очакваните кредитни загуби (ОКЗ) се базират на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Фонда очаква да получи, дисконтирани с доближение до първоначалния ефективен лихвен процент.

Очакваните кредитни загуби се признават на два етапа. За кредитни експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, очакваните кредитни загуби се провизират за кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизпълнение, които са възможни през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване,

провизия за загуба се изисква по отношение на кредитните загуби, очаквани през оставащия срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизпълнението.

Фондът приема, че кредитния риск се е повишил значително, когато договорните плащания, свързани с актива са просрочени с повече от 30 дни, освен ако Фонда не разполага с разумна и подкрепяща информация, която да показва друго.

По отношение на вземанията, свързани с инвестиции и другите текущи вземания Фонда прилага опростен подход за изчисление на очакваните кредитни загуби. Това означава, че не проследява промените в кредитния риск, а вместо това признава провизия за загуба въз основа на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата.

Значимите вземания се тестват за обезценка поотделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Загубата от обезценка на вземания се представя в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица като други разходи.

По отношение на паричните средства Фонда прилага общия подход, базиран на присъдени кредитни рейтинги на обслужващите го банки от международни кредитни агенции или БАКР.

По-голямата част от финансовите активи на Фонда се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата и изискванията за обезценка не се прилагат за тези финансови инструменти. Освен това, финансовите активи по амортизируема стойност на Фонда (текущите вземания и парите и паричните средства) са краткосрочни, с добро кредитно качество. Съответно, очакваната кредитна загуба за тях е несъществена.

Фондът приема, че е налице неизпълнение на условията за даден финансов актив, когато забавянето на договорените парични потоци е над 90 дни, освен ако не разполага с разумна и подкрепяща информация, която да докаже че по-голямо просрочие е по-подходящ критерий за неизпълнение.

Измерването на очакваната кредитна загуба е функция от вероятността за неизпълнение, загуба при неизпълнение и експозицията при неизпълнение. Оценката на вероятността за неизпълнение и загубата при неизпълнение се базира на исторически данни, коригирани с информация за бъдещо развитие.

Отписване

Финансов актив се отписва когато:

- договорните права за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- договорните права за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Фонда е поел задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което или (а) Фонда е прехвърлил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Фонда нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазил контрола върху него.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

4.1.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват текущите задължения към пенсионноосигурителното дружество, управляващо Фонда и нетекущите задължения към осигурените лица.

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за

плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата. Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата. Задълженията се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Активите и пасивите на Фонда, деноминирани в чуждестранна валута, се преоценяват в лева към края на всеки работен ден по централния курс на БНБ, валиден за деня, за който се отнася оценката, съгласно изискването на чл.11, ал. 1 от Наредба № 9. Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на фонда по официалния обменен курс към датата на сделката. Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в увеличение или намаление на дохода.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката. Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.2.Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е имот (земя, сграда, части от сграда или сграда в процес на изграждане), държан с цел отдаване под наем при условия на оперативен лизинг или за увеличаване на стойността на имота, или и за двете, в съответствие с МСС 40 Инвестиционни имоти.

Инвестиционните имоти се признават като актив само, когато е вероятно бъдещите икономически ползи, свързани с имота, да бъдат получени от Фонда и когато цената на придобиване може да бъде надеждно определена. Признаването се извършва обичайно от момента, в който всички ползи и рискове, свързани с актива са прехвърлени към Фонда.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, включително разходите по сделката. Текущите разходи, свързани с обслужването на актива не се включват в отчетната стойност, а се отчитат като преки разходи за инвестиционни имоти в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти, се отчитат като се използва моделът на справедливата стойност. Справедливата стойност се определя от независими лицензирани оценители с квалификация и опит, подходящи за спецификата на оценяваните имоти, съгласно Закона за независимите оценители. Последващата оценка на инвестиционен имот по справедлива стойност се извършва от Фонда съгласно оценката на пазарната стойност на имота към последния работен ден на отчетния период. Инвестиционните имоти се преоценят на тримесечна база, съгласно нормативната уредба на дейността на пенсионните фондове, и се включват в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица по техните справедливи стойности. Промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се представят в отчета за промените на нетните активи на разположение на осигурените лица

Фондът отписва инвестиционните си имоти при продажба или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не очакват никакви икономически приходи от тяхната продажба.

Печалбите или загубите възникващи от изваждането им от употреба или продажбата им, се признават в отчета за промените в нетните активи на разположените на осигурените лица и се определят като разликата между нетните приходи от продажбата и балансовата стойност на актива.

Приходите от наеми от инвестиционни имоти се признават на линейна база в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица в периода, за който се отнасят, независимо от начина на плащане.

4.3. Отчитане на лизинговите договори

Фонда като лизингодател по оперативен лизинг

Фонда класифицира всички лизингови договори по които е страна като разграничава два вида лизинг: оперативен и финансов.

Приходите от оперативен лизинг, когато Фонда е лизингодател, се признават като приходи на линейна база през срока на лизинговия договор.

Фонда сключва лизингови договори като лизингодател във връзка със своя инвестиционен имот.

През отчетната 2021 г. Фонда няма сключени лизингови договори за този имот.

Във връзка с притежавания инвестиционен имот, Фонда прилага МСФО 16 Лизинг, по отношение на сделки, свързани с отдаването му на оперативен лизинг. В тази връзка се прилагат правилата за признаване и отчитане на лизинга в сключените договори, съгласно изискванията на МСФО 16.

5. Резерв за гарантиране на минимална доходност

Универсалният пенсионен фонд създава пенсионни резерви за гарантиране на минималната доходност, съгласно чл. 193 от КСО, когато постигнатата доходност от Фонда е с над 40 на сто по-висока от средната постигната доходност за всички универсални пенсионни фондове или превишава с 3-процентни пункта средната доходност - което от двете числа е по-голямо, като средствата от доходността над този процент се заделят за резерв от съответния фонд. Начинът и редът за определяне на минималната доходност за формиране и използване на резервите се уреждат с Наредба № 12 от 10.12.2003 г. на Комисията за финансов надзор. Неговата стойност не може да надвишава 1 на сто от стойността на нетните активи на Фонда.

6. Такси и удържки

Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпване на осигурителните вноски на базата на сключени договори за допълнително пенсионно осигуряване в УПФ.

Задълженията към осигурените лица са оповестени във финансовия отчет по номинал, намалени с таксите и удържките, събирани съгласно Правилника за дейността на Фонда и увеличени с реализираната доходност от инвестиране.

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на УПФ от Пенсионноосигурителното дружество, УПФ начислява и изплаща на „Пенсионноосигурителен институт“ АД следните такси и удържки върху вноските, получени от осигурените лица:

- удържка в размер на 3,75 % от всяка осигурителна вноска при постъпването ѝ във Фонда. Таксата не се удържа върху прехвърлени средства от универсален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;
- инвестиционна такса в размер на 0,75 %, определена годишно върху стойността на

нетните активи на Фонда, в зависимост от периода, през който са управлявани През отчетната 2021 г. няма промяна в размера и вида на удръжките и таксите, събирани в полза на пенсионноосигурителното дружество.

7. Данъци

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Услугите по допълнително задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

8. Нетни активи на разположение на осигурените лица

Нетните активи обхващат вноските, отразени по индивидуалните партии на осигурените лица и дохода разпределен по тях.

9. Нетекущи задължения

Нетекущите задължения на Фонда към 31.12.2021 г. са формирани изцяло от задълженията към осигурените лица – 173 155 хил. лева спрямо 2020 г. - 159 489 хил. лева.

10. Текущи задължения

Текущите задължения на УПФ "Пенсионноосигурителен институт" към дружеството са във връзка с начислени такси от вноските на осигурените лица и инвестиционна такса. Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпване на осигурителните вноски. Задълженията към осигурените лица са оповестени по номинал, намалени с таксите, съгласно Правилника на Фонда и увеличени с доходността от инвестиране. Във връзка с осъществяването на дейността по управление на Фонда от "Пенсионноосигурителен институт" АД, Фондът начислява и изплаща на Дружеството следните такси върху вноските, получени от осигурените лица:

- такса в размер на 3.75 %, удържана от всяка постъпила вноска;
- инвестиционна такса в размер на 0,75 %, определена годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който са управлявани.

Към 31.12.2021 година текущите задължения на УПФ „Пенсионноосигурителен институт“ към „Пенсионноосигурителен институт“ АД за такси възлизат на 185 хил. лева, а в края на 2020 г. са 176 хил. лева.

Към 31.12.2021 година текущите задължения на УПФ „Пенсионноосигурителен институт“ по превеждане на средства за лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО към фонд на ДОО възлизат на 94 хил. лева а в края на 2020 г. са 366 хил. лева.

Към 31.12.2021 година текущите задължения на УПФ „Пенсионноосигурителен институт“ свързани с инвестиции възлизат на 2 хил. лева а в края на 2020 г. са 164 хил. лева.

11. Приходи

Основните приходи на пенсионния фонд са от инвестиции, включващи преценка на финансови активи, реализирани печалби или загуби от сделки с финансови активи, отчитани по ССПЗ, лихви от банкови депозити и лихвоносни ценни книжа, както и от гласувани дивиденди.

Приходите от дивиденди се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица а към момента на възникване на правото за получаване на плащането. Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисление. Разликите от промените в оценката на финансовите активи, отчитани по ССПЗ, се отчитат като текущ приход или разход от преценки на финансови активи, когато тези активи са държани за търгуване. Разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовите активи, отчитани по ССПЗ при сделки с тях, се признават като текущи приходи или разходи от операции с инвестиции.

12. Разходи

Разходите, включени в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица са основно от преценка на инвестициите, респ. на финансовите активи, отчитани по ССПЗ, както и от периодичното оценяване по справедлива стойност на инвестиционния имот, като същите се отчитат текущо в периода на тяхното възникване

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ОТЧЕТА ЗА НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА

13. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

№ по ред	Активи	Изменение на балансовата стойност		Начислен доход за периода в хил. лева
		31.12.2021 г.	31.12.2020 г.	
1	Дялови финансови активи, издадени от емитенти със седалище в Р.България	13 312	14 392	5 958
1.1	Акции, права и варианти	13 312	14 392	5 958
1.2	Акции и дялове на колект.инвест.схеми	-	-	-
2	Дългови финансови активи, издадени от емитенти със седалище в Р. България	29 373	29 386	169
2.1	Дългови ценни книжа	26 934	27 917	(69)
2.2	Корпоративни облигации	2 439	1 469	238
3	Дялови финансови активи, издадени от емитенти извън Р.България	27 322	14 338	3 722
3.1.	Акции, права и варианти	7 740	5 626	1 427
3.2.	Акции и дялове на колект.инвест.схеми	19 582	8 712	2 295
4	Дългови финансови активи, издадени от емитенти извън Р. България	75 737	74 857	(359)
4.1.	Дългови ценни книжа	70 785	69 995	(650)
4.2.	Корпоративни облигации	4 952	4 862	291
5	Влогове в банки	7 300	14 788	188
6	Инвестиционни имоти	5 813	6 731	(1 040)
6.1.	Инвестиционни имоти в Р.България в процес на строителство		6 731	
	Общо инвестиции	173 576	154 492	8 638

13.1. Дялови финансови активи, издадени от емитенти със седалище в Р.България

Емитент	Брой издадени ЦК от емитента	Брой притежавани ЦК	Валута	Справедлива стойност към 31.12.2021 г. в хил. лв.
ГРАДУС АД-СТАРА ЗАГОРА	243 608 710	360 000	BGN	468
АЛТЕРКО АД	17 999 999	39 000	BGN	967
ЧЕЗ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ БЪЛГАРИЯ АД	1 928 000	3 345	BGN	943
СИРМА ГРУП ХОЛДИНГ АД	59 360 518	715 810	BGN	306
СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД	18 358 849	408 600	BGN	307
ЕЛАНА АГРОКРЕДИТ АД	36 629 925	843 200	BGN	928
ТРЕЙС ГРУП ХОЛД АД	24 200 000	260 798	BGN	970
МОНБАТ АД	39 000 000	91 916	BGN	542
АГРИЯ ГРУП ХОЛДИНГ АД	6 800 000	81 180	BGN	1 185
СОФАРМА ТРЕЙДИНГ АД	34 276 050	104 295	BGN	548
БИЛБОРД АД	15 000 000	668 145	BGN	203
АЛКОМЕТ АД	17 952 959	47 124	BGN	353
ЕМКА АД	21 699 726	224 746	BGN	782
ФАЗЕРЛЕС АД	515 000	17 570	BGN	344
КОРАДО-БЪЛГАРИЯ АД	13 168 614	113 519	BGN	840
М+С ХИДРАВЛИК АД	39 445 200	30 200	BGN	272
ТОПЛИВО АД	5 416 829	136 023	BGN	247
ФНИ БЪЛГАРИЯ АДСИЦ	34 641 925	661 383	BGN	1 310
АДВАНС ТЕРАФОНД АДСИЦ	85 110 091	623 838	BGN	1 797
				13 312

13.2. Дългови финансови активи, издадени от емитенти със седалище в Р.България

№ по ред	Емисия	Брой притежавани ЦК	Падеж	Справедлива стойност към 31.12.2021 г. в хил. лв.
1	BG2040012218	3 451 453	11.07.2022 г.	3 634
2	BG2040013216	4 463 244	09.07.2023 г.	4 851
3	BG2040014214	3 402 977	15.07.2024 г.	3 832
4	BG2040015211	334 971	14.07.2025 г.	377
5	BG2040210218	1 540 000	29.09.2025 г.	3 702
6	XS1083844503	2 000 000	03.09.2024 г.	4 266
7	XS1208855889	1 300 000	26.03.2027 г.	2 912
8	XS1382693452	1 650 000	21.03.2023 г.	3 360
9	BG2100007215 TBI BOND	400 000	30.07.2031 г.	800
10	BG2100023170 MONBAT	870 000	20.01.2025 г.	1 639
				29 373

13.3. Дялови финансови активи, издадени от емитенти извън Р.България

Емитент	Емисия	Брой притежавани ЦК номинал	Валута*	Справедлива стойност към 31.12.2021 г. в хил лв.
DEUTSCHE BANK AG-REGISTERED	DE0005140008	22 100	EUR	476
BAYERISCHE MOTOREN WERKE AG	DE0005190003	3 400	EUR	588
INFINEON TECHNOLOGIES AG	DE0006231004	5 100	EUR	407
SAP GY EQUITY	DE0007164600	1 500	EUR	366
BAYER AG NA O.N.	DE000BAY0017	4 200	EUR	386
RENAULT SA	FR0000131906	4 660	EUR	278
ALPHABET INC-CL A	US02079K3059	80	EUR	405
APPLE INC.	US0378331005	2 190	EUR	679
COCA COLA CO	US1912161007	7 800	EUR	794
WALT DISNEY CO	US2546871060	1 500	EUR	401
GENERAL MOTORS CO	US37045V1008	5 180	EUR	513
INTEL CORP	US4581401001	7 600	EUR	681
MCDONALD'S CORP	US5801351017	1 914	EUR	889
MICROSOFT CORP	US5949181045	1 484	EUR	877
ISHARES DJ US SEL DIV DE	DE000A0D8Q49	11 300	EUR	1 708
ISHARES FOOD&BEVERAGE ETF(DE)	DE000A0H08H3	4 500	EUR	770
ISHARES EUR 600 TRAVEL&LEIS DE	DE000A0H08S0	8 570	EUR	359
ISHARES HEALTCARE ETF(DE)	DE000A0Q4R36	7 000	EUR	1 468
LYXOR MSCI NEW ENERGY ESG FI	FR0010524777	4 300	EUR	356
INVESCO EQQQ NASDAG ETF	IE0032077012	1 200	EUR	839
VANGUARD FTSE EMERGING MARKETS	IE00B3VVM84	13 650	EUR	1 562
VANGUARD S&P 500	IE00B3XXRP09	23 080	EUR	3 585
ISHARES S&P500 HEALTH CARE SEC	IE00B43HR379	41 600	EUR	766
SPDR MSCI ACWI UCITS ETF	IE00B44Z5B48	2 480	EUR	856
ISHARES GOLD PRODUCERS VCITS E	IE00B6R52036	45 400	EUR	1 116
XTRACKERS MSCI USA FINANCIALS	IE00BCHWNT26	26 490	EUR	1 309
VANECK GLOBAL MINING ETF	IE00BDFBTQ78	16 200	EUR	845
L&G BATTERY VALUE-CHAIN	IE00BF0M2Z96	27 460	EUR	874
VANECK VECTORS SEMICONDUCTOR E	IE00BMC38736	19 700	EUR	1 000
VANGUARD USD TREASURY BOND ET	IE00BZ163M45	19 000	EUR	837
XTRACKERS II EUROZONE INFLATIO	LU0290358224	1 750	EUR	851
XTRACKERS NIKKEI 225 UCITS ETF	LU0839027447	10 730	EUR	481
				27 322

* В колона „Валута“ относно ETF е посочена валутата на преоценката, която е различна от валутата, по която финансовия актив се отчита в депозитарната институция, поради спецификата на тези финансови инструменти.

13.4. Дългови финансови активи, издадени от емитенти извън Р. България

№ по ред	Емисия	Държава	Брой притежавани ЦК номинал	Падеж	Справедлива стойност към 31.12.2021 г. в хил лв.
1	DE0001102473	Германия	5 950 000	15.08.2029 г.	11 924
2	ES0000012F43	Испания	1 000 000	31.10.2029 г.	2 008
3	FR0013451507	Франция	3 250 000	11.12.2029 г.	6 360
4	XS1060842975	Румъния	3 000 000	24.04.2024 г.	6 454
5	XS1117298916	Хърватия	2 975 000	11.03.2025 г.	6 498
6	XS1129788524	Румъния	4 055 000	28.10.2024 г.	8 486
7	XS1312891549	Румъния	3 300 000	29.10.2025 г.	6 992
8	XS1713475306	Хърватия	1 000 000	27.01.2030 г.	2 269
9	XS1892141620	Румъния	1 800 000	11.03.2029 г.	3 825
10	XS1744744191	Северна Македония	2 465 000	18.01.2025 г.	5 058
11	XS1807201899	Черна Гора	2 700 000	21.04.2025 г.	5 411
12	XS1877938404	Албания	2 000 000	09.10.2025 г.	4 113
13	XS2050982755	Черна Гора	350 000	03.10.2029 г.	608
14	XS2334361271	Филипини	400 000	28.04.2025 г.	779
15	XS1816296062	ENERGO PRO S.A.	1 950 000	04.05.2024 г.	3 892
16	XS1969645255	PPF ARENA 1 B.V.	500 000	27.03.2026 г.	1 060
					75 737

Съгласно приложимата Наредба № 9 за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионните дружества и техните фондове, за определянето на справедливите стойности на ДЦК издадени и приети за търговия на регулиран пазар в Република България се използват следните методи, в последователността:

1. Последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден (ден „Т”), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в бюлетина от ден „Т-2”
2. Ако не може да се определи цена по реда на т.1, последващата оценка се извършва по последна цена „купува” за предходния работен ден (ден „Т”), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в бюлетина от ден „Т-2”.
3. При невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 1 и 2 последващата оценка се извършва средна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена на емисия се формира като средноаритметична от цените „купува” и „продава”, обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа, определена по начин, посочен в Правилата за оценка на

активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

Определянето на справедлива стойност на дългови ценни книжа, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена, последващата оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.

Ако не може да се определи цена по описания по-горе ред, последващата оценка се извършва по последна цена „купува“ за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена, последващата оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.

При невъзможност да се приложат описаните по-горе начини за оценяване, се използва методът на дисконтираните парични потоци.

Определянето на справедлива стойност на акции, търгувани на регулиран пазар в държава членка, съответно на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, **които са включени в основен индекс** на съответния пазар съгласно приложение № 2 на Наредба 9, се извършва по:

а) цена на затваряне на този пазар за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация на финансови инструменти;

б) последна цена „купува“ за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация на финансови инструменти, ако не може да се определи цена по буква „а“.

Основният индекс на Българската Фондова Борса е SOFIX.

Определянето на справедлива стойност на акции, търгувани на регулиран пазар в държава членка, съответно на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, **които не са включени в основен индекс** на съответния пазар съгласно приложение № 2 на Наредба 9, се извършва по по-ниската цена от:

а) обявената на този пазар цена на затваряне за предходния работен ден, в случай че се осигурява непрекъсната ценова информация, от която са видни извършени сделки с достатъчна честота и обем за последните три последователни месеца преди текущия месец;

б) последна цена „купува“ за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация, в случай че се осигурява непрекъсната ценова информация, от която са видни извършени сделки с достатъчна честота и обем за последните три последователни месеца преди текущия месец.

Последваща оценка на акции извън основен индекс е посочена в Правилата за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

При невъзможност да се приложат начините за оценяване на акции, допуснати до регулирания пазар се използва метода на нетната балансова стойност на активите чрез използване на модела на нетната балансова стойност на активите.

За определяне на справедливите стойности на акции или дялове на предприятия за колективно инвестиране, учредени в страната, се използва последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 часа в деня на оценката.

Съответно за определяне на справедливите стойности на акции или дялове на предприятия за колективно инвестиране, учредени извън страната, се използва последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката.

Основни източници на ценова информация за последваща оценка на финансовите активи на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и пенсионноосигурителното дружество са банки-попечители и инвестиционни посредници – първични дилъри, бюлетини на регулираните пазари, електронни системи за ценова информация и други официални източници. В случаите когато не е налице пазарна цена, на основата на която да бъде извършена последваща оценка на даден актив, Фонда използва други методи за определяне на справедлива стойност, съгласно Наредба № 9 и приетите Правила за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и неговите фондове.

13.5. Банкови влогове

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2021 г.	2020 г.
Банкови влогове	7 300	14 788
	7 300	14 788

Банковите влогове на УПФ „Пенсионноосигурителен институт” към 31.12.2021 г. са в следната банка:

Име на банката	Главница в лева	Натрупана лихва в лева	Обща стойност в лева
ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД	3 000 000.00	0.00	3 000 000.00
ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД	4 299 732.95	0.00	4 299 732.95
	7 299 732.95	0.00	7 299 732.95

13.6. Инвестиционен имот

Инвестиционният имот на Фонда включва право на строеж, придобито през 2018 г. и поземлен имот, находящ се в гр. Плевен. Същият е придобит през м.04.2019 г. от „Кайлъка ресурс“ АД.

През 2019 г. Фонда започна изграждането на обекта, за който е учредено правото на строеж, а именно – Автосервизен комплекс на три нива. Към края на 2021 г. е завършен първия етап на строителството и в тази връзка Фонда разполага с Акт № 16 от 10.02.2021 г. и Разрешение за ползване на обекта от 23.02.2021 г.

Всеки етап от строителството на Автосервизния комплекс е проектиран така, че да дава възможност той да функционира самостоятелно до започване на следващия етап.

По-долу е представено равнението на балансовата стойност на инвестиционния имот към края на отчетния период:

	<u>2021 г.</u>	<u>2020 г.</u>
Балансова стойност към 1 януари	6 731	5 186
Приети СМР и допълнителни разходи	102	2 427
Преоценка по справедлива стойност (нетно)	<u>(1 020)</u>	<u>(882)</u>
Балансова стойност към 31 декември	<u>5 813</u>	<u>6 731</u>

Оценъчните техники, приложени при определянето справедливата стойност на инвестиционния имот на Фонда съответстват на ниво 3 от въведената с МСФО 13 Йерархия на справедливите стойности. Справедливата стойност е определена на база, изготвени оценки на пазарната стойност на имота от независими оценители, притежаващи правоспособност за извършване на оценка на недвижими имоти, съгласно ЗНОБ, при претегляне на различните оценителски методи в зависимост от вероятността за сбъждане на заложените хипотези при прилагане на въведената от МСФО 13 презумпция за определяне на справедливата стойност на база на пазарните очаквания за максимизиране на стойността на актива в зависимост от употребата му.

Основна тежест при оценката на инвестиционния имот към края на годината се дава на приходния метод - 90%, допълван от сравнителния метод – 10%, тъй като инвестиционните намерения на Фонда са свързани с генериране на приходи от отдаване под наем на оценявания обект.

Описание на оценителските методи и ключовите входящи данни при оценката на инвестиционния имот

Оценителски метод	Значителни ненаблюдавани входящи данни	Взаимовръзка между ненаблюдаемите входящи данни и справедливата стойност
Сравнителен метод	Коефициент за офертност Коефициент за площ Коефициент за функционалност Коефициент за състояние Коефициент за пазарна реализация Коефициент за идеални части земя Коефициент за местоположение	При повишаване на коефициентите се повишава и пазарната стойност на имота
Приходен метод	Коефициент на функционалност Коефициент на местоположение Коефициент за състояние Коефициент за пазарна реализация	При повишаване на коефициентите се повишава и пазарната стойност на имота

Направената преоценка на инвестиционния имот до справедлива стойност е повтаряема поради прилагането на модела на справедливата стойност по МСС 40. Тя се извършва към последната дата от всяко календарно тримесечие на годината.

Оценката на имота към края на 2021 г. е изготвена от инж. Милена Владимирова, притежаваща сертификат № 100100077 за оценка на недвижими имоти. Справедливата стойност на инвестиционния имот в процес на изграждане е 5 813 хил. лева, в това число :

- Сгради 4 527 хил. лева
- Земя 1 286 хил. лева

Следните суми, свързани с инвестиционния имот са представени в отчета за изменение на нетните активи на разположение на осигурените лица:

	<u>2021 г.</u>	<u>2020 г.</u>
Приходи от преоценка	-	1 015
Разходи за обезценка	(1 020)	(1 897)
Текущи разходи	(20)	
Приходи от наем и други	1	73
	<u>(1 039)</u>	<u>(809)</u>

14. Парични средства по банкови сметки

Паричните средства на УПФ "Пенсионноосигурителен институт" към 31.12.2021 г. са в банката-попечител – Уникредит Булбанк АД.

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2021 г.	2020 г.
Разплащателни сметки в лева	7 071	5 534
Разплащателни сметки във валута в т.ч.	7 648	158
<i>EUR</i>	7	158
<i>USD</i>	7 641	-
	14 719	5 692

15. Текущи вземания, свързани с инвестиции и инвестиционни имоти

	За годината, завършваща на 31 декември	
	2021 г.	2020 г.
1. Вземания, свързани с инвестиционни имоти в т.ч.	1	27
Разсрочена застраховка	1	-
<i>ИВАЙЛО НЕШЕВ НЕШ И ЕТ</i>	-	24
<i>СД ЕКСПЕРТ-ИП БОРИСОВА, ЦАНКОВА</i>	-	3
2. Други текущи вземания, свързани с инвестиции	1	120
	2	147

16. Резерв за гарантиране на минимална доходност

През 2011 г. УПФ "Пенсионноосигурителен институт" постигна доходност, по-висока от средната за този вид ФДПО. Заделен е резерв за гарантиране на минимална доходност по чл.193, ал.7. от КСО, като стойността му ежедневно се преоценява. Към 31.12.2021 г. неговият размер е 142 хил. лева (към 31.12.2020 г. – 136 хил.лв.). Натрупаните средства на Резерва служат за покриване на разликата до минималната доходност в случай, че постигнатата доходност от Фонда е по-ниска.

Минималната доходност се определя от регулаторния орган в страната – КФН на база на постигнатата доходност от управлението на активите на всички фондове от съответния вид за предходните 24 месеца, съгласно Наредба на КФН.

17. Нетекущи задължения към осигурени лица

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2021 г.	2020 г.
Задължения към осигурените лица	173 155	159 489

Задълженията към осигурените лица включват осигурителни вноски, след отчисляване на нормативно регламентирания такси и удържки, и разпределения доход по партидите на осигурените лица. Доходността от инвестирането на активите на Фонда за периода 01.01.2021 г. -31.12.2021 г. е 5.01 %.

18. Текущи задължения

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2021 г.	2020 г.
Текущи задължения на променили осигуряването си лица	94	366
Задължения към ПОД	185	176
Задължения свързани с инвестиции	2	164
	281	706

Към 31 декември 2021 г. в УПФ има подадени заявления за прехвърляне в НАП (по реда на чл. 4 б от КСО) от 15 лица с общ размер от 94 хил.лева на натрупаните средства по осигурителните им партиди, за които не е изтекъл 6-месечния срок за ефективен трансфер на паричните средства към НАП.

19. Приходи от дивиденди

УПФ "Пенсионноосигурителен институт" отчита приходи от дивиденди от дружества, в които има дялово участие в размер на 701 хил. лева за 2021 г. и 597 хил. лева за 2020 г.

20. Приходи от лихви по банкови депозити и ценни книжа

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2021 г.	2020 г.
Приходи от лихви по банкови влогове и по разплащателни сметки	-	20
Приходи от лихви по ценни книжи	2 658	2 669
	2 658	2 689

21. Приходи от преценка на финансови инструменти

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2021 г.	2020 г.
Дългови - ДЦК	8 154	14 596
Дялови – акции, права и дялове	46 535	40 741
	54 689	55 337

21.1. Приходи от преценка на чуждестранна валута

През 2021 г. са отчетени приходи от преценка на чуждестранна валута в размер на 641 хил.лева във връзка с доларовата експозиция на Фонда, оповестена в пояснение 14 по-горе.

22. Приходи от преценка и наем на инвестиционни имоти

През 2021 г. УПФ "Пенсионноосигурителен институт" отчита приходи, свързани с неговия инвестиционен имот в размер на 1 хил. лева. Приходът е генериран от сключения договор с „ЧЕЗ Разпределение България“ АД за учредяване на сервитутни права по чл. 64 от Закона за енергетиката.

През 2020 г. УПФ "Пенсионноосигурителен институт" отчита общо приходи от наем в размер на 73 хил. лева. Договорът за наем, сключен с “Кайлъка ресурс” АД е прекратен считано от 01.07.2020 г. Допълнително през 2020 година Фонда признава приходи от преценка на инвестиционния имот в процес на изграждане, които са в размер на 1 015 хил. лева.

23. Разходи по операции с финансови инструменти

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2021 г.	2020 г.
1. Разходи от преценка на финансови инструменти	48 359	57 400
1.1 ДЦК	10 999	16 477
1.2 Акции, права и дялове	37 360	40 923
2. Разходи за комисионни на инвестиционни посредници	24	14
3. Други разходи по операции с финансови инструменти	133	168
	48 516	57 582

24. Разходи от преценка на чуждестранна валута

През 2021 г. са отчетени разходи от преценка на чуждестранна валута в размер на 496 хил.лева, свързани с откритата през годината банкова сметка на Фонда в щатски долари. За 2020 г. тези разходи са в размер на 1 хил.лева.

25. Печалба от инвестиране на средствата на Фонда

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2021 г.	2020 г.
Резултат от инвестиране	8 638	231

26. Паричен поток

Движението на паричните средства, както и началното и крайно салдо по паричните сметки са показани в отчета за паричните потоци. Всички плащания по договори за СМР, както и платените данъци по ЗМДТ, а също така и платен/възстановен ДДС по ЗДДС са отнесени към постъпления/плащания по сделки, свързани с инвестиционни имоти в Паричния поток от инвестиционната дейност на Фонда.

27. Свързани лица

Идентифициране на свързани лица

Свързано лице на Фонда е „Пенсионноосигурителния институт“ АД, в качеството му на управляващо дружество, както и ключовия управленски персонал на пенсионното дружество.

Краен собственик на капитала

Към 31 декември 2021 г. и към 31 декември 2020 г. краен собственик на капитала на пенсионното дружество е Ива Петкова Павлова.

Пряк собственик на капитала

Към 31 декември 2021 г. и към 31 декември 2020 г. пряк собственик на капитала на пенсионното дружество е „Пела“ ЕООД.

Непряк собственик на капитала

Ива Петкова Павлова, е собственик на прекия собственик на капитала на пенсионното дружество и съответно е непряк собственик на капитала на пенсионното дружество към 31 декември 2021 г. и към 31 декември 2020 г.

Дружества под общ контрол

Дружества под общ контрол са всички дружества, върху които крайния собственик на капитала притежава контрол. През отчетния и през предходния период Фонда не е извършвал сделки с дружества под общ контрол.

Други свързани лица

Към 31 декември 2021 г. крайният собственик на капитала на пенсионното дружество упражнява значително влияние върху: АС БГ ЕООД, Соломон груп АД, Екотур ООД, С Експрес груп АД, ЗК Лев инс АД.

За 2021 г. Фонда е начислил такси и удържки в полза на пенсионноосигурителното дружество в размер на 2 250 хил. лева, съответно 2 051 хил. лева за 2020 г..

Към 31.12.2021 г. задължението на Фонда към пенсионното дружество е в размер на 185 хил. лева (2020 г. – 176 хил. лева).

Към края на 2021 г. ключовия управленски персонал на пенсионноосигурителното дружество разполага с индивидуални партии във Фонда в качеството им на осигурени лица.

28. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Фондът не е осъществил инвестиционни и финансови сделки, при които да не са използвани пари или парични еквиваленти и които да не са отразени в отчета за паричните потоци.

29. Условни активи и пасиви

През 2021 г. и до датата на одобрение на настоящия финансов отчет, Фондът няма признати условни активи или пасиви, както и няма предявени към него правни искове.

30. Други оповестявания и други законови оповестявания

Към датата на съставяне на настоящия финансов отчет пенсионното дружество не е получило информация от НАП за всички дължими суми за 2021 г. по осигурителните партии на осигурените лица в този фонд. Поради това, средствата по индивидуалните партии на осигурените се отчитат на база на ефективно получените плащания от НАП. Съответно

доколкото дължимите от осигурените лица суми за такси към пенсионното дружество не могат да бъдат надеждно оценени, същите не са признати във финансовия отчет за 2021 г. Получените, дължими плащания от НАП за четвъртото тримесечие на 2020 г. са признати през 2021 г.

Одиторски дружества „Ековис Одит България“ ООД и „Одит Корект“ ООД са назначени да извършат освен съвместен задължителен независим финансов одит на годишния финансов отчет на Фонда, а също така и съвместен ангажимент за договорени процедури по МСССУ 4400 за изготвяне на доклад за фактически констатации, че изготвените по реда на Наредба № 63 на КФН, годишни отчети за надзорни цели на УПФ Пенсионноосигурителен институт са съставени на базата на одитираните годишни финансови отчети на УПФ Пенсионноосигурителен институт за 2021 г., както и че същите са в съответствие с изискванията на чл. 187, ал. 3, т. 2 от КСО и информацията в тях е последователна във всички съществени аспекти.

Освен това съвместните одитори са предоставили услуга и по съвместен ангажимент за договорени процедури по МСССУ 4400 за изготвяне на доклад за фактически констатации за съответствието на системата за управление с изискванията на чл. 187, ал. 3, т. 3 от КСО.

Договореното общо възнаграждение за съвместния одит и изискваните по закон договорени ангажименти по МСССУ 4000 е в размер на 47 хил. лева.

През отчетната 2021 г. освен посочените услуги, съвместните одитори не са предоставяли други услуги на УПФ Пенсионноосигурителен институт.

31. Събития след датата на съставяне на отчета

След датата на съставяне на настоящият годишен финансов отчет за 2021 г. не са настъпили съществени събития с коригиращ характер. По-важните събития с некоригиращ характер, които следва да се отчетат или оповестят в него са следните:

Стартиралите военни действия на Русия срещу Украйна. Това форсмажорно събитие, което в кратки срокове драматично промени обичайната икономическа и финансова дейност в двете страни, а индиректно и в страните от ЕС, включително и в България, се очаква да повлияе неблагоприятно върху операциите и финансовото състояние на Фонда, в частност върху последващата оценка на притежаваните от него финансови активи, отчитани по ССПЗ, както и върху резултатите от евентуални сделки с тях, поради голямата волатилност на финансовите пазари. Поради непредсказуемата динамика в развитието на военния конфликт и изключително голямата несигурност от това, на този етап практически е невъзможно да се направи надеждна преценка и измерване на потенциалния финансов ефект от това събитие.

През м.01.2022 г. е настъпила промяна в състава и числеността на Съвета на директорите (СД) на Пенсионноосигурителен институт АД като на извънредно заседание на Общото събрание на акционерите на 14.01.2022 г. е гласуван избора на Адриан Ненов Димов на мястото на освободения член - Дойчо Динев Дойчев. Освен това е гласуван избора на Павел Валериев Димитров като независим член на СД. Пенсионното дружество се представлява заедно от новоизбрания член на СД - Адриан Ненов Димов и Славейко Петров Гергинов.

С приетия Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България, считано от 01.04.2022 г. се променя максималния осигурителен праг от 3 хил. лева на 3 400 лева, което се очаква да доведе до увеличаване на постъпленията от осигурителни вноски за лицата, които се осигуряват на максимален

осигурителен праг. Освен това се променя и размера на минималната работна заплата в страната от 670 лева на 710 лева, което също би следвало да доведе до нарастване на размера на осигуровките за лицата, осигурени на минимална работна заплата.

Изменения и допълнения с Закон за бюджета на Държавното обществено осигуряване за 2022 г. и по-конкретно § 9 от ПЗР на закона, с който е въведена следната промяна в КСО, а именно, че при определяне на размера на пенсията във връзка с изчисляването на индивидуалния коефициент се взема предвид и броят на месеците с осигуряване в универсален пенсионен фонд, спрямо общия брой месеци с осигуряване в държавното обществено осигуряване, по ред и начин, определени в наредбата по чл. 106 от КСО.

32. Политика на ръководството по отношение на риска

Структури, отговарящи за управлението на риска

Дейностите по идентифициране, измерване, анализ и управление на рисковете се осъществяват от:

- **Комитет по управление на риска**
Комитетът по управление на риска се състои от изпълнителните директори на пенсионното дружество, Инвестиционен консултант и Мениджър по управление на риска. Звеното по управление на риска се състои от един служител мениджър по управление на риска.
- **Специализирана служба „Вътрешен контрол”** във връзка с периодични проверки на системата за наблюдение, измерване и управление на риска;
- **Звеното, съответно лицето, осъществяващо функцията по вътрешен одит** проверява и оценява адекватността и ефективността на системата за управление на риска.
- **Съвет на директорите и изпълнителните директори на пенсионноосигурителното дружество.**

Общи положения

Комитетът по управление на риска е спомагателен, консултативен орган, който съдейства на Съвета на директорите. Комитетът по управление на риска, разглежда и анализира информация свързана с дейностите по наблюдение, измерване, отчитане и управление на рисковете, свързани с инвестиране на средствата на Фонда. Комитетът провежда периодични заседания, на които взетите решения се отразяват в протокол. Решенията на комитета имат препоръчителен характер за Съвета на директорите на дружеството. Правилника за дейността на комитета се утвърждава с протокол на Съвета на директорите. Звеното по управление на риска извършва дейности в съответствие с нормативно регламентирани в Наредба № 59 на КФН и КСО.

За измерването на различните видове риск се използват следните методи:

Лихвен риск е рискът от намаляване на стойността на един финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент.

Лихвеният риск се измерва, чрез един от следните количествени методи:

1. За конкретен инструмент или чрез калкулация на ниво портфейл на среднопотеглена стойност на показателя Модифицирана Дюрация, който измерва чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти.

2. Рискова премия е разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска, или ипотечна облигация и ДЦК със сходен падеж. Анализира се нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитния рейтинг на емитента.

Таблицата по-долу представя чувствителността на финансовите активи към промените на ефективните лихвени проценти към 31 декември 2021 г.

<i>в хиляди лева</i>	2021 г.	2020 г.
Финансови активи с фиксирана лихва		
Парични средства	14 719	5 692
Български ДЦК	27 734	27 917
Чуждестранни ДЦК	70 785	69 995
Чуждестранни корпоративни облигации	4 952	4 862
Банкови влогове	7 300	14 788
Общо финансови активи с фиксирана лихва	125 490	123 254

Финансови активи с плаваща лихва		
Български корпоративни облигации	1 639	1 469

Модифицираната дюрация на дълговите ценни книжа на УПФ е 6.95 към 31 декември 2021 г.

<i>в хиляди лева</i>	Модифицирана дюрация
Към 31 Декември	7.32713
Средно за периода	7.78225
Максимално за периода	8.76700
Минимално за периода	7.32507

Валутен риск е рискът от намаляване на стойността на един финансов инструмент, деноминиран във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лев/евро. Валутен риск се измерва, чрез количествено определяне на нетната експозиция към всяка валута, различна от лева и евро, като процент от нетните активи на пенсионния фонд.

<i>в хиляди лева</i>	2021 г.	2021 г.	2021 г.	2021 г.
Финансови активи	BGN	EUR	USD	Общо
Парични средства по разплащателни сметки	7 071	7	7 641	14 719
Банкови влогове	7 300			7 300
ДЦК	12 694	85 025		97 719
Акции и АДСИЦ	13 312	7 740		21 052
Корпоративни облигации		7 391		7 391
Дялове в колективни инвестиционни схеми		19 582		19 582
Инвестиционни имоти	5 813			5 813
Вземания	2			2
Общо финансови активи	46 192	119 745	7 641	173 578

Финансови пасиви

Текущи задължения	281			281
Нетекущи задължения към осиг. лица	173 155			173 155
Резерв за гарантиране на минимална доходност	142			142
Общо финансови пасиви	173 578	0	0	173 578

в хиляди лева

Финансови активи	2020 г. Лева	2020 г. Евро	2020 г. Общо
Парични средства по разплащателни сметки	5 534	158	5 692
Банкови влогове	14 788	-	14 788
ДЦК	13 168	84 744	97 912
Акции и АДСИЦ	14 392	5 626	20 018
Корпоративни облигации	-	6 331	6 331
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	8 712	8 712
Инвестиционни имоти	6 731	-	6 731
Вземания	147	-	147
Общо финансови активи	54 760	105 571	160 331
Финансови пасиви			
Текущи задължения	706	-	706
Нетекущи задължения	159 489	-	159 489
Резерв за гарантиране на минимална доходност	136	-	136
Общо финансови пасиви	160 331	-	160 331

Ценови риск, свързан с инвестиции, е рискът от намаляване на стойността на един финансов инструмент при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени. Ценовият риск, свързан с инвестиции в акции се измерва, чрез приложимия за съответния пазар количествен метод от изброените:

(1) Историческа волатилност измерена, чрез стандартно отклонение се изчислява, въз основа исторически данни на база използваните цени за преценка за съответната акция за период от 1 година или времеви период - 3 месечна извадка.

(2) β -коефициента към индексите на съответните пазари.

* β -коефициент е мярка за променливостта на величината на дохода или на стойността на една ценна книга, или на портфейл ценни книжа спрямо величината на дохода на цялостния пазар.

(3) При невъзможност за прилагане на ал. 1 и 2, Дружеството използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции, като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

Стандартното отклонение в УПФ за 2021 г. е 2.88%

Ценовият риск, може да бъде свързан и с инвестиции в недвижими имоти.

Кредитен риск е общо рискът от намаляване на стойността на финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност.

УПФ разглежда три основни вида кредитен риск:

Контрагентен риск е рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки като валутни форуърди, лихвени суапи, и други извънборсови инструменти, разрешени от нормативната база. Фондът няма сделки с форуърди и суапи за 2021 г.

Сетълмент риск – измерва се чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от нетните активи на Фонда. За 2021 г. Фонда няма неприключили сделки към 31 декември 2021 г.

Инвестиционен кредитен риск е риска от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, промяна в контрола, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др.

При управлението на кредитния риск от потенциални контрагенти се изисква наличието на минимално ниво на кредитните рейтинги, определено съгласно Наредба № 29 на КФН.

Кредитният рейтинг на инвестициите на Фонда към 31.12.2021 г. е представен по-долу както следва:

Дългови финансови активи, издадени от емитенти със седалище в Р.България

№ по ред	Емисия	Кредитен рейтинг	Рейтингова агенция	Справедлива стойност към 31.12.2021 г. в хил лв.
1	BG2040012218	BBB	Fitch Ratings	3 634
2	BG2040013216	-	-	4 851
3	BG2040014214	BBB	Fitch Ratings	3 832
4	BG2040015211	BBB	Fitch Ratings	377
5	BG2040210218	BBB	Fitch Ratings	3 702
6	XS1083844503	BBB	Fitch Ratings	4 266
7	XS1208855889	BBB	Fitch Ratings	2 912
8	XS1382693452	BBB	Fitch Ratings	3 360
9	BG2100007215	-	-	800
10	BG2100023170	-	-	1 639
				29 373

Дългови финансови активи, издадени от емитенти извън Р.България

№ по ред	Емисия	Кредитен рейтинг	Рейтингова агенция	Справедлива стойност към 31.12.2021 г. в хил лв.
1	DE0001102473	AAU	Fitch Ratings	11 924
2	ES0000012F43	Au	DBRS Ratings	2 008
3	FR0013451507	AAU	Fitch Ratings	6 360
4	XS1060842975	BBB-	Fitch Ratings	6 454
5	XS1117298916	BBB	Fitch Ratings	6 498
6	XS1129788524	BBB-	Fitch Ratings	8 486
7	XS1312891549	BBB-	Fitch Ratings	6 992
8	XS1713475306	BBB	Fitch Ratings	2 269
9	XS1892141620	BBB-	Fitch Ratings	3 825
10	XS1744744191	BB+	Fitch Ratings	5 058
11	XS1807201899	B1	Moody's credit ratings	5 411
12	XS1877938404	B1	Moody's credit ratings	4 113
13	XS2050982755	B1	Moody's credit ratings	608
14	XS2334361271	BBB	Fitch Ratings	779
15	XS1816296062	BB-	Fitch Ratings	3 892
16	XS1969645255	BBB-	Fitch Ratings	1 060
				75 737

Банкови влогове с рейтинг [BBB] от БАКР са на стойност 7 300 хил. лв.

Паричните средства по разплащателни сметки с рейтинг [BBB]от Фич са 14 719 хил. лв.

Кредитният рейтинг на инвестициите на Фонда към 31.12.2020 г. е представен в по-долу както следва:

Дългови финансови активи, издадени от емитенти със седалище в Р.България

№ по ред	Емисия	Кредитен рейтинг	Рейтингова агенция	Справедлива стойност към 31.12.2020 г. в хил лв.
1	BG2040012218	BBB	Fitch Ratings	3 814
2	BG2040013216	-	-	5 016
3	BG2040014214	BBB	Fitch Ratings	3 952
4	BG2040015211	BBB	Fitch Ratings	386
5	BG2040210218	BBB	Fitch Ratings	3 874
6	XS1083844503	BBB	Fitch Ratings	4 418
7	XS1208855889	BBB	Fitch Ratings	3 028
8	XS1382693452	BBB	Fitch Ratings	3 429
9	BG2100023170	-	-	1 469
				29 386

Дългови финансови активи, издадени от емитенти извън Р.България

№ по ред	Емисия	Кредитен рейтинг	Рейтингова агенция	Справедлива стойност към 31.12.2020 г. в хил лв.
1	DE0001102473	AAAu	Fitch Ratings	8 669
2	ES0000012F43	Au	DBRS Ratings	2 073
3	FR0013451507	AAu	Fitch Ratings	6 086
4	GR0114029540	BB	Fitch Ratings	1 917
5	XS1060842975	BBB-	Fitch Ratings	6 666
6	XS1117298916	BBB-	Fitch Ratings	6 659
7	XS1129788524	BBB-	Fitch Ratings	8 748
8	XS1312891549	BBB-	Fitch Ratings	7 175
9	XS1713475306	BBB-	Fitch Ratings	2 388
10	XS1892141620	BBB-	Fitch Ratings	4 041
11	XS1744744191	BB+	Fitch Ratings	5 221
12	XS1807201899	B1	Moody's credit ratings	5 519
13	XS1877938404	B1	Moody's credit ratings	4 182
14	XS2050982755	B1	Moody's credit ratings	651
15	XS1816296062	BB-	Fitch Ratings	3 803
16	XS1969645255	BBB-	Fitch Ratings	1 059
				74 857

Банкови влогове с рейтинг [BBB-] от Фич и БАКР са на стойност 14 788 хил. лв. Паричните средства по разплащателни сметки с рейтинг [BB+] от Фич са 5 692 хил. лв.

Ликвиден риск е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия, за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения и невъзможността даден актив и/или хеджиращ инструмент, да бъде продаден/купен поради липса на купувач/продавач. Измерването на ликвидния риск става чрез наблюдение на нивото на необходимите средства за определен период, които следва да се изплатят на осигурените лица и пенсионерите в съответния фонд или на техните наследници, както и на нивото на необходимите средства свързани с формирането на резерви, управление на активите и пасивите и осъществяването на дейността на Дружеството и фондовете за допълнително пенсионно осигуряване.

В следващата таблица е представен анализ на активите и пасивите на УПФ, представени по тяхната балансова стойност към 31 декември 2021 г. според остатъчните срокове до техния падеж.

“ПЕНСИОННОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ” АД**УПФ „ПЕНСИОННОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ”**

Финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г.

<i>в хиляди лева</i>	До 3 месеца	От 3 до 6 месеца	От 6 месеца до 1 година	От 1 до 3 години	От 3 до 5 години	От 5 до 10 години	Над 10 години	Без договорен матуритет	Общо
Активи									
Парични средства по разплащателни сметки	14 719	-	-	-	-	-	-	-	14 719
Банкови влогове	4 300	3 000	-	-	-	-	-	-	7 300
ДЦК	-	-	3 634	48 995	18 096	26 994	-	-	97 719
Акции и АДСИЦ	-	-	-	-	-	-	-	21 052	21 052
Корпоративни облигации	-	-	-	5 531	1 060	800	-	-	7 391
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	-	-	19 582	19 582
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	-	5 813	5 813
Вземания	1	1	-	-	-	-	-	-	2
Общо активи	19 020	3 001	3 634	54 526	19 156	27 794	-	46 447	173 578
Пасиви									
Текущи задължения	187	94	-	-	-	-	-	-	281
Нетекущи задължения	-	-	-	-	-	-	-	173 155	173 155
Резерв за гарантиране на минимална доходност	-	-	-	-	-	-	-	142	142
Общо пасиви	187	94	-	-	-	-	-	173 297	173 578

В следващата таблица е представен анализ на активите и пасивите на УПФ, представени по тяхната балансова стойност към 31 декември 2020 г. според остатъчните срокове до техния падеж.

<i>в хиляди лева</i>	До 3 месеца	От 3 до 6 месеца	От 6 месеца до 1 година	От 1 до 3 години	От 3 до 5 години	От 5 до 10 години	Над 10 години	Без договорен матуритет	Общо
Активи									
Парични средства по разплащателни сметки	5 692	-	-	-	-	-	-	-	5 692
Банкови влогове	3 000	11 788	-	-	-	-	-	-	14 788
ДЦК	-	-	-	14 177	56 799	26 936	-	-	97 912
Акции и АДСИЦ	-	-	-	-	-	-	-	20 018	20 018
Корпоративни облигации	-	-	-	-	5 272	1 059	-	-	6 331

Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	-	-	8 712	8 712
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	-	6 731	6 731
Вземания	120	-	27	-	-	-	-	-	147
Общо активи	8 812	11 788	27	14 177	62 071	27 995	-	35 461	160 331
Пасиви									
Текущи задължения	176	366	164	-	-	-	-	-	706
Нетекущи задължения	-	-	-	-	-	-	-	159 489	159 489
Резерв за гарантиране на минимална доходност	-	-	-	-	-	-	-	136	136
Общо пасиви	176	366	164	-	-	-	-	151 314	160 331

През отчетния период УПФ няма отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения, не са ползвани външни източници за осигуряване на ликвидни средства, изпълнението на текущите задължения е било в срок.

Ръководството на пенсионното дружество извършва регулярен анализ на съответствието на активите и пасивите на Фонда и достатъчната наличност на ликвидни средства за посрещане на текущите плащания. В тази връзка на база на актюерски изчисления ръководството на ПОИ очаква предстоящите плащания за следващите се 12 месеца да са в размер на 24 935 хил. лева, в това число прогнозните средства за прехвърляне към други пенсионни фондове, както и към НОИ.

Концентрационен риск е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Измерването на риска от концентрация се осъществява, чрез количествено определяне на експозицията към всеки емитент и/или група свързани лица като процент от нетните активи.

Към 31 декември 2021 г. инвестициите на УПФ са съобразени със съществуващите регулации в КСО и неговите вътрешни правила и политики.

Освен това, Фондът е спазил всички нормативни изисквания за привеждане на неговата дейност в съответствие с новите изисквания на КСО и подзаконовите нормативни актове, свързани с него в срок до 31 август 2021 г., съгласно параграф 109 от ЗИДКСО.

Инвестиции към :	2021 % от активи	2020 % от активи
Дългови Ценни Книжа	60.55%	65.02%
Влогове	4.21%	9.22%
КИС	11.28%	5.43%
АДСИЦ	1.79%	1.76%
Акции	10.34%	10.73%
Инвестиционни имоти	3.35%	4.20%
Пари в разплащателни сметки	8.48%	3.55%

Показатели за доходност и за равнището на инвестиционния риск в УПФ:

Година	Номинална доходност	Стандартно отклонение на доходността	Коефициент на Шарп на годишна база
2016 г.	4.29%	1.86%	2.48
2017 г.	4.77%	1.27%	4.03
2018 г.	-3.27%	1.75%	-1.66
2019 г.	3.69%	1.22%	-3.34
2020 г.	-1.39%	3.63%	-0.26
2021 г.	1.76%	2.88%	0.78

Постигнатата номинална доходност в процент при управление на активите на пенсионен фонд за определен период се изчислява като разликата между стойността на един дял на фонда, валидна за последния работен ден на периода и стойността на един дял на фонда, валидна за последния работен ден на предходния период се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходния период.

Стандартното отклонение е статистическа мярка за разсейването на стойностите на една случайна величина около нейната средна аритметична или очаквана стойност.

Коефициентът на Шарп е показател, който съпоставя постигнатата доходност от управлението на инвестиционен портфейл и поетия риск за постигане на тази доходност. Стойността на Коефициента на Шарп се оповестява само в случай, че постигнатата номинална доходност е по-висока от безрисковата доходност за съответната година. Коефициентът е изчислен, съгласно методика на КФН.